

PESTERA DE LA STADION 2242/4 (M-ții BANATULUI)

autor: Minghel Cristian
A. S. Exploratorii Reșița

REZUMAT

Lucrarea prezintă o cavitate importantă din punct de vedere al carstificării extremității nordice a sincliniului Reșița - Moldova Noua. Peștera de la Stadion este formată în apropierea contactului dintre șisturile cristaline și calcarele de Polpa (br.-ap1) formarea ei fiind puternic influențată de apele care provin din aceste roci.

Acest bazin cuprinde în totalitate 42 de peșteri între 15-700m care oferă speologilor șanse mici pentru noi descoperiri sau continuări.

ISTORIC

Peștera a fost descoperită și cartată în anul 1977. Au urmat multe încercări de a pătrunde în sălile inferioare dar care au fost reușite numai în anul 1995 (Minghel C., Peternel L.). A fost recartată în întregime după descoperirea noii galerii de către Peternel L. și Badescu B.

LOCALIZARE

Peștera este situată în Munții Domanului, dealul Golului în versantul drept al văii Golului, la 330m altitudine absolută și 10m altitudine relativă.

DESCRIEREA PEȘTERII

Prin intrarea principală se pătrunde într-o galerie joasă de 0,9m înălțime și 10m lungime care ajunge în prima sală. Din sală pornește o galerie spre cealaltă intrare și o galerie descendentă spre interiorul peșterii. Această galerie după 5m devine foarte joasă (0,3m). După aproximativ 15m de tîrîș se ajunge la puțul săpat. Acest puț de 1,6m a fost descoperit prin decolmatarea unei galerii care ajunge la alte două puțuri impenetrabile. După coborîrea puțului se ajunge la a doua sală a peșterii unde se observă urmele stagnării apei în zona tavanului. ~n continuare se urcă pe o scurtă galerie ascendentă pîna în următoarea sală de unde se urcă o săritoare de 1,5m în peretele sălii. După săritoare urmează o galerie apoi un horn care interceptează o galerie descendentă ce ajunge în ultima sală bogat și divers concreționată.

MORFOLOGIA GOLULUI

Peștera de la Stadion are dezvoltarea de 90,5m și denivelarea de +1,5 - 9,9m (Fig.1). Face parte din cel mai nordic sistem de drenaj al structurii Reșița Moldova-Noua (Fig.2). În prezent fosila, s-a format în regim freatic supuse ulterior unei remodelări vădoase. Pe cele două galerii de la intrare se observă nivele de eroziune, galeria spre puțuri urmînd să aibă secțiunea caracteristică unui regim hidrostatic. Deasemeni și restul cavității a avut aceeași evoluție, observîndu-se pe pereți depunerii de argila iar în tavan labirinte de coroziune, tavane plane. Speleotemele au o densitate mare în ultima parte a peșterii existînd aproape toate tipurile de depuneri:

- sub forma de picurare(stalactite , stalagmite , domuri , coloane)
- sub forma de prelungire(draperii , cruste parietale , microgururi)
- sub forma de creștere capilare(helictite, coralite)

Cavitataea constituie un fost ponor, pierderile actuale din talvegul văii considerăm că alimentează izvoarele din dealul Golului, avînd o lungime aeriană de 700m și o denivelare de 100m.

ETAPELE EVOLUTIVE

- apar ponoare în valea Golului care formează și alimentează Peștera de la Stadion.

- după o adîncire erozională la aproximativ 10m, pîrîul este din nou captat la baza unui perete calcaros. Se formează o peșteră de dimensiuni mari care este cercetată de speologi pentru că în perioada anului 1970 să se colmateze intrarea.

- debitele pîrîului scad, iar în prezent ponorul migrator activ este în zona contactului litologic. ~n perioadele cu precipitații apele se pierd la baza peretelui calcaros udînd vechile galerii parțial colmatate. Deși pierderile sunt succesive și la nivele diferite exurgența considerăm că a rămas aceeași.

BIBLIOGRAFIE

Nastaseanu S., Savu H. (1986) - Nota explicativă, Foaia Reșița
 Povară I., Goran C., Gutt W.(1990) - Speologie Ghid practic
 A.S. "Exploratorii" Reșița (1961 - 1995) Cadastrul Carstului Banat (arhivă).